

כשצילמו כאן את הסרט "רודף העפיפונים" מצאו יוצרי הסרט סמטאות צרות ומפותלות, שווקים שוקקים, עגלות עץ מובלות על-ידי חמורים ושפע ניצבים בעלי פנים ציוריות ועזות מב

שתי המעצמות המובילות באסיה באותם ימים. מבנה הקונסוליה הרוסית, שהוקמה כדי ליצור קו חזית קדמי לשיבוש השליטה הבריטית בהודו, שרד. הוא נמצא בחצר מלון Seman ופתוח לביקורים. חלקו משמש כיום כמסעדה אויגורית משובחת. הקונסוליה הבריטית, שהוקמה בניסיון להרחיק את הרוסים מגבולה הצפוני של הודו, ניצבה במקום שבו נמצא כיום מלון Chini Bagh, שאהוב במיוחד על סוחרים פקיסטניים, ולא נותר ממנה אלא זכר דל.

כיתוב. כיתוב

קשגאר מתהדרת במסגד הגדול ביותר בסין - מסגד עיר קא. המסגד, הנתמך כולו על-ידי 140 עמודי ענק שעשויים גזעי צפצפה, הוקם במאה ה-15. בחצרו ובפתחו יושבים לעתים קרובות זקנים אפופי כבוד הלבושים בתלבושת מסורתית כשלראשם הרופה, הכובע האויגורי המסורתי, ומשוחחים בענייני דיומא.

בשולי העיירה שוכן המווליאום המרשים של אפאק חוג'ה, מושל האזור במאה ה-17. מבנה הקבר בנוי בסגנון מרכז אסייתי, וככזה מצופים קירותיו באריחים צבעוניים מווגים. במבנה הזה קבורה גם נכדתו של אפאק חוג'ה, אפרהאן, הקרויה בסנית שיאנג פי, שפירושו "בת הלוויה הריחנית". האויגורים מספרים שעל הנסיכה האויגורית נכפה להיות פילגשו של הקיסר הסיני צ'יאן לונג, והיא נלקחה מכאן לבייג'ין, שם התאבדה. הסינים, לעומתם, מציינים כי הקשר בין הקיסר לנסיכה מלמד על קרמות האהבה בין שני העמים.

דרכי הסחר הקדומות. הדרכים שהקיפו את מרכז הטקלימקן מצפון ומדרום נפגשו בה אך ורק כדי לשוב ולהתפצל - דרומה אל טיבט והודו, מערבה אל מסופוטמיה וצפונה אל מרכז אסיה. ככזו, הפכה קשגאר למרכז מסחרי ותרבותי שאין דומה לו. הכול זרם אליה והכול יצא ממנה - סחורות, אמונות, הלכי רוח, טכנולוגיה, סגנונות אמנותיים וגנים. כך ניתן למצוא כאן לחמים בוכריים, כדי אטלס אוזבקים, שיטות חקלאיות מסופוטמיות, רקמות קוזיות, עיטורים פרסיים, סגנונות ארכיטקטורה אפגנית, רוסית ומרכזאסייתית, לצד ריקודים משופעים בתנועות הודיות ונשים המקפידות להכיר גבותיהן בקו רציף, בהתאם לאידיאל יופי שמקורו בתת-היבשת.

חשיבותה האסטרוטגית של קשגאר באה לידי ביטוי בקונסוליות רוסית ובריטית שצצו בה בראשית המאה ה-20, כחלק מ"המשחק הגדול" של

ההקדים ולבקר בקשגאר, בטרם תאבד את ייחודה לעד.

רקמות קוזיות וריקודים הודיים

קשגאר, שפירוש שמה הוא שני נהרות, נמצאת על מניפת סחף עצומה שדרכה שוצפים נהרות, שמקורם בהרים. הנהרות מפוצלים בידי אדם לפלגים, המצפים חלקות חקלאיות בטרם יורמו הלאה, אל המדבר שבו הם מתאדים ומותירים מליחות גדולות ששוליהן בוהקים מלובן. כתם הירק הפורה שפורץ מתוך האפרוריות מכה בתדהמה את כל מי שמגיע לכאן. אם רק מגיעה תעלת מים אל פיסת קרקע מעובדת, היא מצמיחה שלל ירקות, מלככים, תפוחים עסיסיים, משמשים, שזיפים, ענבים, תאנים מתוקות להפליא ועוד.

בשל מיקומה של קשגאר בשולי המדבר ולמרגלות ההר, היא היוותה בעבר צומת מרכזי של

זוהי המדיניות הסינית הפועלת להחריב את העיר המסורתית פיסה אחר פיסה, ולהקים תחתיה עיר חדשה, גם אם במסווה של עיר משומרת.

הטענה הסינית הרשמית היא שהיבר נעשה בשם הסניטציה, וכי המבנים החדשים שמוקמים תחת אלה שנהרסים משמרים את סגנון הבנייה המסורתי של האזור. בני המיעוט האויגורי-מוסלמי החיים באזור, ששאפתם לעצמאות מאימת על סין, אומרים כי ההרס הסיני בקשגאר נועד לחסל את מורשתם, ועמה את תקוותם הלאומיות.

מאז הקמת מסילת הברזל לקשגאר (ושנחכה ב-1999) מתחולל בה, כמו באזורים מערביים אחרים בסין, שינוי דמוגרפי עצום. עשרות אלפי בני האן (הקבוצה האתנית הגדולה ביותר בסין) מהגרים לקשגאר ומשנים את צביונה הקדום והמוסלמי. כל הדברים הללו כמו זועקים למי שלבו נוטה אחר אחרים מיוחדים ואותנטיים

בסוף המדבר, בצומת הדרכים

מאות שנים שימשה העיר קשגאר שבמערב סין צומת של דרכי סחר, וספגה קלידוסקופ של צבעים, סגנונות ואמונות. עכשיו סין מחריבה את אוצרות המורשת, כדי לחסל את השאיפות הלאומיות של תושבי האזור - יותם יעקבסון

כשהיפש בימאי הסרט "רודף העפיפונים" אתר המדמה כראוי את נופי קאבול באפגניסטן, התגלגל עד הקצה המערבי ביותר בסין - בואך נאת המדבר הציורית קשגאר. כאן, בגבול המערבי של מדבר טקלימקן החולי ולמרגלות הרי הפאמיר המתנשאים, מצאו יוצרי הסרט את שחיפשו: בתים מגובבים בנויים לבני בוץ, סמטאות צרות ומפותלות, שווקים שוקקים, עגלות עץ מובלות על-ידי חמורים ושפע ניצבים בעלי פנים ציוריות ועזות מב.

כמה חבל שבשנים האחרונות הולכת קשגאר המסורתית ונעלמת. בניגוד לשכיות החמדה הארכיטקטוניות של אפגניסטן, לא מלחמה היא שמביאה כליה על נכסי העבר. במקרה של קשגאר,

מידע מעשי

הגעה: אל קשגאר ניתן להגיע ברכבת (גם מבייג'ין, אלא שהגטיעה אורכת כמה ימים) ובטיסות סדירות מהערים המרכזיות בסין ומאורומצ'י, בירת מחוז שינג'יאנג, שבו נמצאת קשגאר. יש חברות טיולים ישראליות רבות שמציעות טיולים מאורגנים לקשגאר, כחלק מטיול בסין או במרכז אסיה

מטבע מקומי: יואן. השער הוא פחות או יותר 6.3 יואן לדולר

מקומות לינה: בקשגאר יש מקומות לינה בשפע - מבתי הארחה זולים ועד מלונות ארבעה כוכבים

מסעדות: בקשגאר מזון מגוון - המזון האויגורי כולל בשר כבש המוגש באופנים שונים, פילאף - אורז עם ירקות, אטריות שונות, לחם בוכרי ויוגורט; לצדו יש גם שפע מסעדות סיניות, ובמלונות הטובים גם מזון מערבי.

עונות מתאימות לטיול: אביב, קיץ וסתיו. בקיץ עשוי להיות חם, בחורף קר מאוד.

שוק יום ראשון של קשגאר מושך אליו רוכלים וסוחרים מכל האזור וגם מפקיסטן, מקזחסטן, מטג'יקיסטן ומאוזבקיסטן השכנות

השוק הגדול באסיה

מדי שבוע נערך בקשגאר שוק יום ראשון המסורתי. השוק נחשב לגדול ביותר באסיה, ומושך אליו רוכלים וסוחרים מכל קצות האזור, וגם מפקיסטן, מקזחסטן, מטג'יקיסטן, מאוזבקיסטן ומקירגיסטן השכנות. בעבר השתרע השוק על פני מתחם אחד עצום, אך כיום הוא מחולק בין שני אזורים שונים. שוק הבהמות הופך מהשוק המרכזי, לטענת הסניגים מטעמי ניקיון, והוא נערך במרחק כמה קילומטרים מהעיר. משעות הבוקר המוקדמות נוהרים למקום סוחרים המובילים כבשים, חמורים, פרות וגם גמלים דורבשתיים, סוסים וערימות חציר. בעלי החיים והרוכלים מתרכזים כולם ברחבת עפר מאובקת ושוקקת חיים. ההתמקחות הן טקס ממושך בפני עצמו, שכדאי לעקוב אחריו. את בעלי החיים בודקים משן ועד זנב, ולאחר מכן מתווכחים על המחיר. כשהמחיר מתוכנן לבסוף, נפתח טקס משני של ספירה חוזרת ונשנית של השטרות - הן על ידי הצד הקונה והן על ידי הצד המוכר. במכירתם של בעלי חיים יקרים יותר, כדוגמת החמורים המשובחים של קשגאר, נעזרים הצדדים ברמתו הציורית של מתווך, שכמובן גורר את חלקו מהעסקה.

עשיר וסגוני. חיש מהרה לומדים את המילה האויגורית "פוש", שפירושה "זון הצדה, בבקשה" כדי לפלס דרך. מי שמתעמק מעט בתווי הפנים ובפרטי הלבוש יוכל לזהות כאן בני מיעוטים ולאומים שונים.

שמטאות ורחובות מודרניים

אין ספק שבנוסף לביקור באתרים, אחד הרברים היפים ביותר לעשות בקשגאר הוא פשוט לשוטט כסמטאות. מעבר לרחובות המודרניים המבותרים את העיר בקווים ישרים, והמתהדרים בחלונות ראוה נוצצים ובלילה גם בשלל שלטי חוצות, נמצאות כמה מובלעות שררו השכונות הישנות. אחת השכונות הללו נמצאת על הגבעה הניצבת סמוך לשוק יום א'. לאחרונה החלו לגבות דמי כניסה מתיירים עבור עצם השוטטות בה, ולכן יהיה אולי מי שירצה לבקר באזורים אחרים, הנמצאים מערבית לה ומופרדים ממנה על ידי שדרה טואנת.

כל שצריך לעשות הוא לבחור כיוון כללי ולהתקדם. בסופו של דבר תמיד מגיעים בחזרה לאחד הרחובות הראשיים, שבהם בדרך כלל קל

להתאפס על הנקודה שבה נמצאים ולמצוא את הדרך הלאה. באזור שסביב מסגד עיק קא, שהולך וננגס על ידי שיני דחפורים אימתניים, ישנם כמה שווקים מעניינים שבחלקם עדיין ניתן להתרשם ממלאכות היד המסורתיות.

ניתן למצוא כאן אומנים המפעילים מחרטה פשוטה (ברוב המקרים כיום היא כבר פועלת על חשמל) ובעזרתה הם מגלפים בדיוק עילאי ענפי צפצפה לרגלי שולחנות וכיסאות ושאר אביזרים, מרקעי נחושת המייצרים קערות וקומקומים, מתקיני כלי נגינה, יצרני כובעים אויגוריים וצורפים. לצד בעלי המלאכה ישנם דוכנים ציוריים שבהם מוכרים ביצים, גם קשות, המובדלות בצבען האדום, אטליונים שבהם בעלי החיים השחוטים תלויים מאנקולים, וסלים גדושי פירות שתדיר מנוקים מאבק על ידי הרוכלים. פעמים רבות מגיעים לסמטאות חסרות מוצא, אבל דווקא בהן מתקיימים לעתים המפגשים הכי יפים - כשמשפחה סקרנית ומחויכת מזמינה את התייר המזדמן להצר הקטנה הנחבאת מאחורי הפשפש הסגור בדרך כלל, או אל חדר האורחים, שבו מוצעים לו תה ריחני ופלאח אבטיח עסיסי.

כיתוב. ניתוב

בשולי השוק נמצאים דוכני אוכל, בהם מככבים יצרני האטריות, שבתנועות מרהיבות מותחים גושי בצק לחוטים דקיקים המוטלים למים רותחים. לא פחות מרתקים הם מוכרי פרוסת המלונים והאבטיחים ומוכרי הסכינים המהודרות, שאף חגורה אויגורית אינה מושלמת בלעדיהן. בסמוך לעיר העתיקה נמצא השוק שבו נמכרות כל יתר הסחורות. ניתן למצוא בו שטיחים, צעיפים, גלילי בד ענקיים מסחררים בצבעוניותם ומדהימים במידת ההצטעצעות שלהם ונמכרים לפי מטר. לצדם נמכרים גם כלי בית, סירים, בגדים, תבלינים, מוצרי קוסמטיקה, דוכני מזון ועוד ועוד.

בשנים האחרונות הוסדר השוק, והוא בנוי ברובו במערך של רחובות שתי וערב מקורים, אולם אין בסדר החיצוני הזה כדי לעמעם את התחושה האקזוטית העזה של שוק מרכז אסייתי - תוסס,